

ИЗ ИНОСТРАНИХ АРМИЈА

Потпуковник АЛЕКСАНДАР БАКИЋ

НЕКА ПИТАЊА НАПАДНЕ ОПЕРАЦИЈЕ АМЕРИЧКЕ АРМИЈЕ

Место и улога армије у нападној операцији

Армија је могла добити задатак: поморски десант и заузимање мосто-брана; пробој појаса непријатељске тактичке одбране и одбијање непријатељских оперативних резерви са гоњењем или окружењем; ваздушни десант у садејству са другим армијама које наступају копном.

Армија је обично дејствовала у саставу групе армија, у садејству са једном или две, а ређе три армије, које могу бити из састава једне или две групе армија, и тада је решавала само део оперативног задатка, на пример:

— Фалеску операцију изводиле су 21 група армија (1 канадска и 2 британска армија) и 12 група армија (1 и 3 америчка армија);

— Алзаслоренску операцију изводиле су 12 и 6 група армија, с тим што су учествовале 3 америчка армија из 12 групе армија и 7 америчка армија и 1 француска армија из 6 групе армија;

— Ахенску операцију изводиле су 2 енглеска армија из 21 групе армија и 9 и 1 америчка армија из 12 групе армија;

— операције „Veritable“ и „Grenade“ изводиле су 1 канадска и 9 америчка армија из састава 21 групе армија, операцију „Lumberjack“ 1 и 3 армија из 12 групе армија, а операцију „Undertone“ 3 америчка армија из 12 групе армија и 7 америчка и 1 француска армија из 6 групе армија. Ове четири операције чине једну целину познату под општим називом „Операције за избијање на Рајну“.

Када су операцију изводиле армије из састава различитих група армија, њихова дејства координирао је SHAEF.

Операцију „Husky“ изводиле су 7 америчка и 8 британска армија, а операцију „Avalanche“ 5 америчка и 8 британска армија — обе операције под руководством штаба 15 групе армија.

Армија може и самостално да изводи операцију, на пример: операцију „Anvil-Dragoon“ изводила је 7 америчка армија, у чијем су саставу биле и француске јединице.

Група армија се обично састојала из две или три армије, а тек од марта 1945 године 12 група армија имала је четири армије, од којих је 15 армија била одређена за организацију безбедности на територији Немачке, а 1, 3 и 9 армија за извођење операције.

Састав армије: Американци су ступили у Други светски рат са својом предратном типизираном армијом, коју су задржали све до 1942 године. Касније је састав армије био веома разнолик, на пример:

— у операцији „Husky“ 7 армија имала је два армска корпуса — шест дивизија, а у операцији „Avalanche“ 5 армија имала је три армска корпуса — осам дивизија;

— у Фалеској операцији 1 армија имала је све до 1 августа 1944 године четири корпуса: 8, 7, 19 и 5, — укупно до 15 дивизија. 3 армија у истој операцији имала је најпре два, па три и на крају четири корпуса. 1 августа имала је 8 АК (две пд и две окд), 15 АК (три пд), док су 12 АК (једна окд) и 20 АК (једна пд) још били „неоперативни“, дакле, армија је у почетку имала укупно девет дивизија (шест пешадиских и три оклопне), док је касније нарасла на 12 дивизија (седам пешадиских и пет оклопних);

— у Алзаслоренској операцији 3 армија имала је: 12 АК (три пешадиске и две оклопне), 20 АК (три пешадиске и једну оклопну), 3 АК, на почетку без и једне дивизије, а касније укупно девет дивизија (шест пешадиских и три оклопне);

— Патон наводи у својој књизи да је кроз његову 3 армију, у току рата у Западној Европи, прошло шест армиских корпуса (само су 12 и 20 АК били стално у саставу 3 армије) и четрдесет две дивизије, од којих су биле 26 пешадиских, четрнаест оклопних, и две ваздушнодесантне;

— у операцији „Grenade“ 9 армија имала је десет дивизија.

Потпун састав америчких армија у Западној Европи почетком априла 1945 године види се из шеме.

На Далеком истоку 6 армија имала је десет дивизија (осам пешадиских, једну ваздушнодесантну и коњичку дивизију), док је 8 армија имала осам пешадиских дивизија.

Из ових примера види се да се састав армије кретао од 2—4 корпуса; 6—16 (најчешће 9—12) дивизија, као и да је однос између пешадиских и оклопних дивизија најчешће био 3 према 1. Сем тога, види се да је састав армија одређиван у свакој конкретной ситуацији у зависности од циља и карактера операције коју армија има да изведе (поморско-десантну, сувоземну или комбиновану операцију са ваздушним десантима или без ових, итд.), снага и средстава која команди групе армија стоје на расположењу, јачине непријатеља и карактера његове одбране, земљишта на коме ће се операција изводити (равничасто, планинско итд.). Треба још нагласити да су се састав АК и армије врло често мењали у току саме операције. Американци су у току операције понекад пребацивали поједине дивизије из једног у други корпус, из једне армије у другу, или су изменом граница армије у току операције повећавали, односно смањивали број дивизија у њој.

Извођење операција

Према примерима из операција у Западној Европи ширина зоне наступања армије овако се кретала:

— 1 америчка армија у првој етапи Фалеске операције, тј. при пробоју фронта, имала је ширину од 50 км, док је сам пробој извршен на отсеку од 15 км;

— у гоњењу у Северној Француској и Белгији 1 армија имала је зону од 90 км, а 3 армија у истој операцији 100 км, а исту ширину и у Алзас-лоренској операцији;

— 9 армија у Ахенској операцији имала је зону наступања само 20 км, а у операцији „Veritable“ близу 40 км, док је сам пробој вршен на отсеку од 10 км;

— 1 армија у Ахенској операцији имала је зону наступања 120 км.

Из свих ових примера видимо да се ширина зоне наступања армије кретала од 20 до 120 км, тј. зависно од задатка армије, борбеног састава, од јачине непријатеља и карактера његове одбране и земљишта.

Дубина операције — растојање од полазног положаја до крајње линије на коју армија мора изићи да би успешно решила свој оперативни, односно оперативнотактички задатак — била је различита. Када су армије биле у линији, дубина њихових операција поклапала се са дужином операције групе армија. У Другом светском рату та дубина износила је: у операцији „Husky“ — 150 до 200 км; у операцији „Avalanche“ — 400 до 450 км; у Фалеској операцији 150 до 200 км; у операцији „Anvil-Dragoon“ 550 до 600 км; у гоњењу у Северној Француској и Белгији 200 до 280 км; у операцији „Market-Garden“ 40 до 50 км; у операцији избијања на Рајну („Veritable“, „Garden“, „Lumberjack“, „Undertone“) — 140 до 150 км.

Као што се види, уколико је армија имала више снага и средстава, а непријатељ слабије организовану одбрану, утолико је и дубина армиске операције била већа, и обрнуто. Највећа дубина била је у операцији „Anvil-Dragoon“. Та операција почела је 15 августа 1944 године, тј. када је битка у Нормандији улазила у завршну фазу и када је Немцима постало јасно да су ову битку изгубили. У тој ситуацији, против 7 америчке армије, Немци су могли да баце само слабе снаге, јер им је претила опасност да им све снаге у Јужној Француској буду отсечене, те су и били принуђени да их убрзано повлаче.

Велику дубину видимо и у операцији „Avalanche“. Али ова операција је извођена у време капитулације Италије, тј. у оно време које је Немцима било потребно за пребацивање својих дивизија у Јужну Италију.

Темпо операција мењао се у зависности од ситуације. За време борбе у појасу тактичке одбране он је спорији, на пример: Д—дана Фалеске операције износио је 3 км дневно; Д+1 исте операције — 4 км; Д+3 до Д+8 по 10 км. У операцији „Grenade“ од Д+3 по 4 км; од Д+5 до Д+6 по 8 км.

За време борби у оперативној дубини темпо је знатно бржи, на пример: у Фалеској операцији од Д+8 надаље темпо се повећавао од 15—20 км да би последњих дана ове операције износио 25—30 км. У операцији „Grenade“ износио је 15—20 км.

Средњи дневни темпо кретао се овако: за време стварања и проширивања мостобрана у Нормандији — 2 до 3 км; у Фалеској операцији — 5 до 7 км; у операцији „Anvil-Dragoon“ — 13 до 20 км; у гоњењу у Западној Француској и Белгији — 20 до 40 км; у операцији „Market-Garden“ — 1 км;

у Ахенској операцији¹⁾ — 0,5 км; у операцији за избијање на Рајну — 3—35 км.

Из ових примера видимо да се просечни дневни темпо наступања америчке армије кретао од 0,5 до 40 км.

Међутим, ако издвојимо само оне операције у којима су Немци имали довољно снага да пружање озбиљног отпора, као што је било у Нормандској, Фалеској, „Market-Garden“ и Ахенској операцији, видећемо да се темпо кретао до 7 км.

Време трајања операције кретало се овако: у операцији „Husky“ — 39 дана; у операцији „Avalanche“ — 29 дана; у операцији у Нормандији („Overlord“) — 50 дана; у Фалеској операцији — 30 дана; у операцији „Anvil-Dragoon“ — 30 дана; у операцији гоњења у Северној Француској и Белгији — 7 — 10 дана; у операцији „Market-Garden“ — 54 дана; у Ахенској операцији — 28 дана; у операцијама „Veritable“, „Garden“, „Lumberjack“, „Undertone“ — 46 дана.

Из овога видимо да су операције трајале од 7 до 54 дана.

Етапе операције. — Свака операција има припремни и извршни период.

Припремни период траје у зависности од ситуације, дуже или краће време. Ако се ради о поморскодесантним операцијама, овај период може трајати неколико месеци. У операцијама на копну трајање је знатно краће. На пример: 20 АК 3 армије добио је 15 октобра 1944 године директиву за припрему за Алзаслоренску операцију, а напад је био предвиђен за 8 новембар 1944 године, тј. корпус је имао за припрему 25 дана. 15 група армија издала је 5 армији 15 септембра 1943 године наређење за прелаз реке Волтурно; напад је био планиран за 10 октобар, а извршен је 12 октобра, тј. после 28 дана. Припреме за пробој „Густавове линије“ трајале су 15—20 дана, а припреме за пробој „Сигфридове линије“ око два месеца.

У једној послератној вежби, изведеној 1947 године, армији је одређено за припрему 7 дана.

У припремном периоду армија планира извршење целокупног задатка по етапама, предвиђајући када треба избити на поједине линије и са колико снага, какав ће се маневар применити итд.

У припремном периоду операције врши се оперативни развој снага и средстава, одређених за извођење операције; авијација „омекшава“ одбрану непријатеља, а каткада се изводе и борбе локалног значаја у циљу заузимања погоднијег положаја; припремају се артиљериски ВП и нови аеродроми; припрема се материјално обезбеђење (ово је за америчке армије био посебан проблем, јер је требало материјал превозити из Америке и припремити одређене количине резерве за више месеци а у исто време врши се извиђање и детаљан тренаж трупа, итд.

Извршни период обично се дели на три или четири етапе (не рачунајући поморско-десантне операције због њихове специфичности); Фалеска

¹⁾ Неки аутори ово не називају операција, већ „наступање на ахенске положаје“.

операција може се поделити на четири етапе: пробој појаса тактичке одбране, борба са немачким оперативним резервама, које су по сваку цену хтеле да затворе пробој, стварање „фалеског џепа“ и ликвидација џепа. Операцију гоњења у Северној Француској и Белгији Ајзенхауер дели на две етапе: до реке Сене и од Сене до немачке границе. Операција за пробој „Густавове линије“ била је планирана у 3 етапе. Алзаслоренска операција такође се може поделити на 3 етапе: пробој појаса тактичке одбране, борбе са немачким резервама које су тежиле да ликвидирају створени џеп источно од Меца и гоњење до р. Саре.

Као што се види, ова подела на етапе прилично је произвољна. У англо-америчкој литератури сам појам операције није довољно објашњен нити устаљен, јер се не види шта се подразумева под једном операцијом. На пример: Монтгомери пише о операцијама корпуса, иако се види да под тим подразумева потискивање непријатеља за 3—4 км; или говори о операцији, иако се види да се ради о акцији једне дивизије за побољшање положаја, итд. Ово произилази отуда што код њих оперативна вештина није издвојена као посебна грана ратне вештине, пошто код њих постоји само стратегија и тактика.

Борбени поредак армије. — Често се мисли да код Американаца постоји одређени шаблон за постројавање борбеног поретка тј., два АК у првом, а један у другом ешелону. Међутим, из примера Другог светског рата видимо да то није тачно.

— У Фалеској операцији 1 армија имала је четири корпуса, постројена у једну линију. При том је 7 АК отпочео напад са три пд у првом ешелону 25 јула, а сутрадан су кроз његов фронт уведене две окд и једна пд. Остала три АК ове армије отпочела су напад 26 јула. У Алзаслоренској операцији 3 армија имала је два АК у првом и штаб 3 АК у другом ешелону, док је 7 армија, у истој операцији, имала свега два АК и оба у једном ешелону, тј. у линији.

— У операцијама „Veritable“ и „Grenade“ 9 армија је на почетку имала сва три корпуса у линији, међутим, 16 АК ове армије уведен је у борбу тек пошто су 13 и 19 АК пробили појас немачке одбране.

— У операцији „Lumberjack“ 3 армија имала је сва три АК у линији: 8 АК на левом крилу (за садејство са 1 армијом), 12 АК у центру, а 20 АК на десном крилу.

— У операцији „Undertone“ 7 армија имала је сва три АК у линији: 21 АК на левом крилу, 15 АК у центру и 6 АК на десном крилу.

Из свих ових примера видимо да је борбени поредак био доста плитак, нарочито у операцији за пробој „Сигфридове линије“ („Veritable“, „Grenade“, „Undertone“), где би с обзиром да је то утврђени рејон, требало очекивати да буде много дубљи. Немамо података колике су биле армиске резерве у тим операцијама. Али, у сваком случају, из чињенице да су сви АК били постројавани у линији, може се закључити да на сасвим уским фронтима није било јаке концентрације главних снага (на пример 2/3 снага на 10—15 км), као у операцијама Совјетске армије. Међутим, при разматрању

груписања снага америчке армије и овако плитког борбеног поретка треба имати у виду следеће:

— да је америчка група армија постројавала своје армије обично у једној линији, сем код Фалеза, али то је била посебна ситуација, јер је 3 америчка армија тек стизала у Европу, те јој је требало извесно време док се потпуно не организује и опреми;

— да су други ешелони корпуса били веома јаки (на пример, 5 АК у Фалеској операцији имао је у другом ешелону једну окд, а 8 АК у истој операцији једну пд и једну окд, док је 7 АК имао две окд, а 12 АК у Алзас-лоренској операцији у другом ешелону две окд, и 20 АК једну пд и једну окд);

— да је резерва групе армија обично износила 3—4 дивизије, које су, с обзиром на своју максималну покретљивост, могле веома брзо да се пребаци на сектор једне од армија, тим пре што су покрете могле да изводе неометано због слабости немачке авијације;

— да су свеже дивизије непрекидно стизале у Европу из Америке;

— да су корпуси једне армије ретко почињали напад једновремено, а такође и армије исте групе армија, тако да је у случају потребе увек постојала могућност да се потребне јединице из једног корпуса пребаци у други, а исто тако из једне армије у другу;

— да је систем попуне америчких јединица био веома ефикасан, јер је при армијама постојао довољан број резервних јединица, тако да се попуна могла вршити непрекидно у току операције, и

— да су немачке снаге биле на издисају, пошто су се попуњавале једино „Фолксштурмом“ у току последње тоталне мобилизације.

У америчкој литератури не срећемо се са покретном групом.

Употреба родова војске

Генерал Харт, пише у „Артиљерском журналу“ за јануар 1947 године да је у Нормандији сваки од три АК био ојачан са дванаест артиљерских дивизиона, да је ААГ имала пет артиљерских дивизиона, да је свака од три окд била ојачана са по два дивизиона, а свакој пд да се обично придавао по један артиљерски дивизион. Ова армија имала је у почетку 10 дивизија, а то значи да је укупно имала око 1.500 артиљерских циви. На отсеку пробоја у фалеској операцији било је око 100 оруђа на 1 км фронта.

Генерал Патон наводи да је у Алзаслоренској операцији јуришу претходила ватра од 1.000 топова, а не наводи на којем је отсеку извршен пробој.

Прелаз 9 армије преко реке Рајне, марта 1945 године, извршен је после артиљерске припреме из 1.250 оруђа. Немамо података колико је оруђа било распоређено на једном километру фронта. 16 корпус ове армије имао је око 600 оруђа.

На основу разних података може се закључити да је америчка армија обично ојачавана са 40—50 артиљерских дивизиона. То значи, да би армија располагала са 1.200—1.500 оруђа ако би на правцу главног удара концентрисала 6—8 дивизија, од расположивих 10—12 дивизија. Ако би ова армија

вршила пробој на 10—15 км, добили бисмо око 80—150 оруђа на 1 км фронта. Овај број се потврђује и подацима из америчке литературе.

Поставља се питање да ли је овај број оруђа био довољан када се зна да су на Источном фронту примењиване знатно веће густине артиљерије. Може се рећи да је био довољан, јер је америчка тзв. „летећа артиљерија“, тј. авијација, имала знатно већу улогу у „омекшавању“ немачке одбране на Западном фронту, која је била знатно слабија од немачке одбране на Источном фронту.

Према америчким изворима артиљериска припрема трајала је од 45 минута до 6 часова.

Американци су често пута, на неколико дана пре напада, отварају ватру на немачке положаје, која је трајала по 5—15 минута, да би изнуривали Немце и обмањивали их о правом почетку напада.

У артиљериске групе обично је улазило по три до четири самостална артиљериска дивизиона, који су, како наводи генерал Харт, у току рата, остајали што је могуће дуже у истој групи.

Како се дивизији у току рата скоро редовно придавао по један дивизион, то је у новој формацији артиљериски дивизион појачан на 18 оруђа и реактивних бацача, тако да ће се број артиљериских оруђа на 1 км фронта, вероватно, све више приближавати горњој граници из Другог светског рата, тј. близу 150 оруђа на 1 км фронта.

Што се тиче задатака, генерал Харт нарочито истиче улогу артиљерије у борби са непријатељском ПА артиљеријом приликом напада америчке авијације на непријатељске положаје.

Густина тенкова на правцу главног удара у већини операција износила је око 50—60 тенкова на 1 км фронта, а ређе је достигала до 100 тенкова, као на пример у Фалеској операцији.

Пошто се у току рата показало као корисно да се свака пешадиска дивизија „нормално“ ојачава тенковским батаљоном, Американци су увели и тенковски батаљон у послератни формацијски састав своје пешадиске дивизије.

У току рата армија је обично ојачавана са 8—10 тенковских батаљона. То значи, да би армија, састава 10—12 дивизија, имала 1.900 до 2.300 тенкова.

Као што се види, америчка је армија до максимума засићена тенковима.

Америчка армија располаже моћном авијацијом. То је разумљиво кад се има у виду да су САД у току рата имале око 80.000 апарата. Колики се значај придаје авијацији види се из „Закона о обавезном регрутовању“ из 1948 године, по коме на авијацију отпада око 25% целокупног људства оружаних снага. Тешко је утврдити, колики се број авиона даје за подршку армије, јер, као што смо напред видели, армија ретко сама изводи операцију. Међутим, имамо довољно података да оценимо значај и улогу коју америчка авијација има у армији. На пример: SHAEF је имао на расположењу 11.000 авиона (од тога око 5.000 ловаца); за првих седам дана операције у Нормандији било је 35.000 авиополета (Д—дан 11.000 авиополета); 18 јула 1944 године при пробоју код Фалеза 2.000 авиона бацило је 7.000 тона бомби, а

25 јула простор од $8 \times 1,6$ км бомбардовало је 1.875 бомбардера, који су тога дана бацили 4.700 бомби са укупно 4.879 авиополетања.

У операцији „Undertone“ Прва тактичка ваздушна команда за седам дана извршила је 8.320 летова.

22 фебруара 1945 године 9.000 авиона са базама у Француској, Енглеској, Италији и Холандији, тукли су саобраћајне објекте на површини од скоро пола милиона km^2 .

11 марта 1945 године 1.079 тешких бомбардера бацило је 5.000 тона бомби на Есен, а 12 марта 1.108 тешких бомбардера бацило је 5.487 тона бомби на Дортмунд (то је уједно и највећи број тона бомби бачених на један циљ у току Другог светског рата).

У операцији „Anvil-Dragoon“ учествовало је 4.540 апарата.

Ових неколико примера довољно је да илуструје улогу авијације у Америчкој армији.

Армију обично подржава једна ваздушно-тактичка команда. Она може да броји до 1.200 апарата.

По совјетским подацима, америчку армију подржава до 500 ловаца. Како ловци чине око 40% свих осталих авиона, то излази да армију може подржавати 1.000 авиона. По другим совјетским подацима англоамеричке армије у Западној Европи подржавало је по 700—800 апарата. Из ових примера могао би се извести закључак да једну армију може просечно подржавати 800—1.000 авиона.

Максималан број полета био је на почетку операције у Нормандији и у операцијама за продирање до реке Рајне. Тако, на пример, само у припреми за наступање 9 армије било је 10.000 полета, за 7 дана операција, на Рајни од 16—23 марта 1945 године, авијација је имала 14.430 полета тешких бомбардера, 7.262 полета средњих бомбардера, 29.981 полета ловаца — укупно 51.673 полета.

Слика дејства авијације не би била потпуна, ако не бисмо споменули њену улогу у снабдевању трупа, која се види из следећих примера. У току априла 1945 године 1.500 авиона С-47 из 9 транспортне команде извршило је 20.000 летова и пренело 60.000 тона материјала, што значи да је просечно преношено по 2.000 тона дневно. Авиони су полазили са база у Француској, а враћали су се носећи рањенике и болеснике.

Особиту улогу авијација игра код ваздушнодесантних операција и у томе су енглеске и америчке армије постигле највеће резултате од свих учесника Другог светског рата.

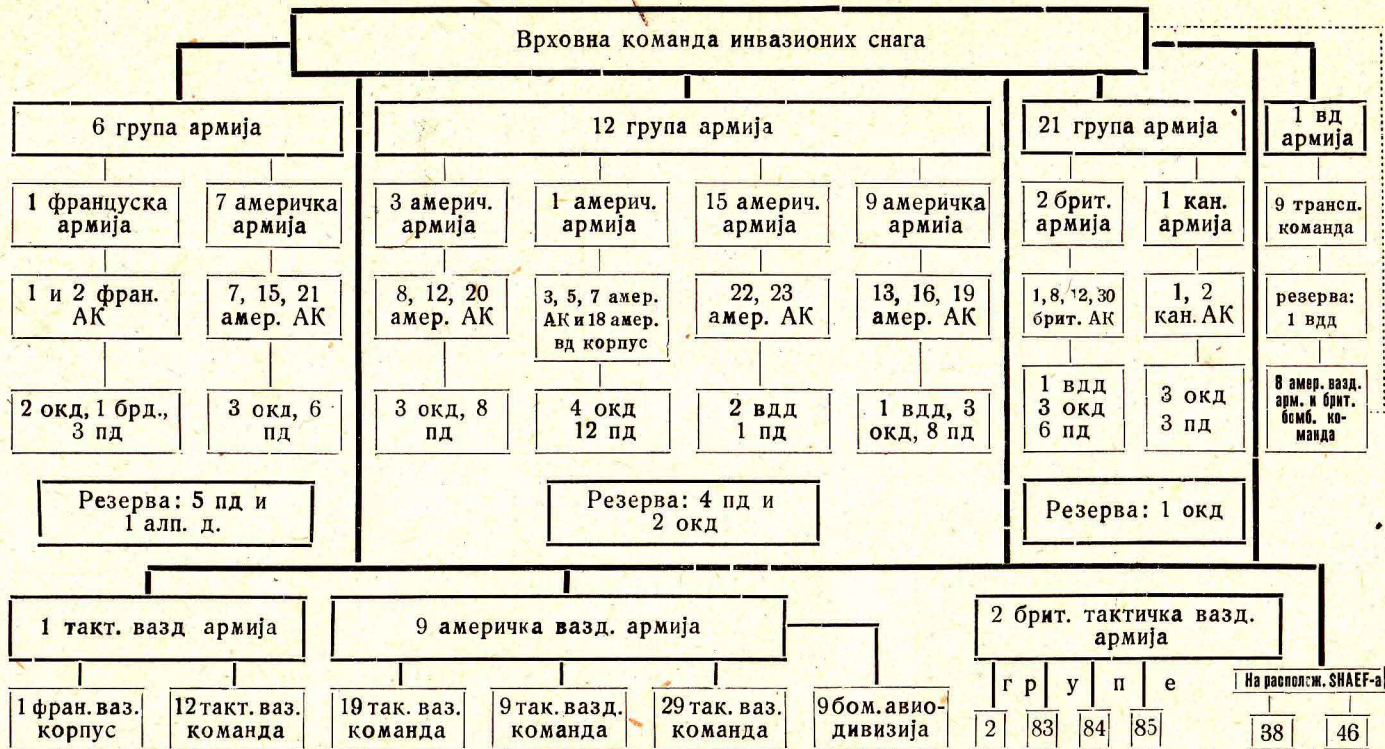
Док су у операцијама „Torch“, „Husky“, „Avalanche“ Американци употребљавали мање јединице, до дивизије, дотле су у операцији „Market-Garden“ употребили целу Прву ваздушнодесантну армију од три дивизије. За 14 дана операције „Market-Garden“, од 17—30 септембра 1944 године, спуштено је укупно 34.875 људи (20.190 падобранима, 13.781 једрилицама и 905 авионима на писте), 5.230 тона опреме, 1.927 возила и 568 артиљеријских оруђа.

АМЕРИЧКЕ, ЕНГЛЕСКЕ И ФРАНЦУСКЕ СУВОЗЕМНЕ И ВАЗДУШНЕ СНАГЕ У ЗАПАДНОЈ
ЕВРОПИ АПРИЛА 1945 ГОДИНЕ

Прилог 1

104

Из иностраних армија

Британске и америчке службе снабдевања и попуне биле су координиране од С Х А Е Ф-а

- НАПОМЕНА: 1) Резерва обухвата и групну и армиску резерву;
2) Однос пешадских и оклопних дивизија има се као 2,6:1.

Ајзенхауер наводи у свом „Рапорту“ да је у марту 1945 године била испланирана ваздушнодесантна операција у области Касела са седам дивизија, која се касније показала непотребном.

Већ ових неколико података доводе до закључка да ваздушнодесантне јединице Америчке армије претстављају моћно средство, способно да решава и најкрупније задатке.

*

По садашњој мирнодопској формацији у Америчкој армији инжињерија износи 12,13% људства сувоземне војске, тј. исто толико колико и тенковске и мотомеханизоване јединице. Из америчких података се види да се армија често ојачава једном бригадом пионира и једном до две бригаде специјалних инжињерских јединица, док се АК ојачава са 2—4 инжињерска батаљона. Колика се важност поклања инжињерији у Армији САД може се видети из састава специјалне инжињерске бригаде, која има преко 7.000 људи, 33 булдожера, 3 компресора на камионима, 6 дизалица од 20 тона са тракторима, 6 приколица од 20 тона, 9 камиона-цистерни, неколико радионица и масу других техничких средстава.

ВАЗДУХОПЛОВНЕ СНАГЕ СССР

Према подацима из америчког часописа „Military Review“ од јануара 1951 године, јачина совјетског ваздухопловства цени се на 600.000 људи и 50.000 авиона и то 25.000 авиона прве линије (од којих је 10.000 авиона на млазни погон); 2.000 даљних бомбардера, 18.000 авиона друге линије и 7.000 школских апарата.

Годишња продукција износи око 25.000 апарата.

Према писању шведске штампе, Совјети су вршили пробе са ракетним бомбама великог домета у источном делу Балтичког Мора. Бомбе су пуштане из пристаништа Источне Пруске, а циљеви су били негде код језера Оњега, што претставља удаљење од 700 миља (1.126 км). Бомбе су биле од по 7 тона.

М. П.

Петрић

НОВИ АПАРАТИ ЗА ОСМАТРАЊЕ И СНИМАЊЕ БОЈИШТА

Према подацима из листа „Die Welt“ од 9 марта 1951 године, (Хамбург), амерички техничари конструисали су апарате за телевизиско осматрање и филмско снимање бојишта. Ова техничка новина, која ће вероватно омогућити вишим командантима и њиховим штабовима да убудуће непосредно осматрају и прате ток догађаја на фронту и да брзо предузимају потребне мере, може се ускоро одразити и на начин дејства на бојишту.

Авиони, снабдевени оваквим апаратима, моћи ће непосредно и веома брзо — највише у току од једног минута — да „преносе“ своје осматрање и снимке из дубоке непријатељске позадине до својих штабова. А овако брзо „достављање“ извештаја о покретима резерви и другим непријатељским делатностима омогућиће штабовима да непосредно доносе нове одлуке. Сем тога, штабови ће моћи да од таквих снимака састављају читаве филмове о целокупном збивању на бојишту, који могу корисно послужити за доцније проучавање и извлачење поука.

М. П.

Петрић